

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**
AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI



“Tasdiqlayman”

Qo‘shilari bo‘yicha prorektor
M.Ibragimov

06

**MAKTABGACHA TA’LIMDA CHET TILLARINI O‘QITISH
METODIKASI**
Fani bo‘yicha
SILLABUS
(kunduzgi ta’lim uchun)

Bilim sohasi:	100000-Gumanitar
Ta’lim sohasi:	110000-Pedagogika
Ta’lim yo‘nalishi:	60110200-Maktabgacha ta’lim

Nukus-2025

Nukus-2025
Modul / Fan sillabusi
Maktabgacha ta'lim fakulteti
60110200 – Maktabgacha ta'lim yo'nalishi

Element/modul:	Maktabgacha ta'limda chet tillarini o'qitish metodikasi
Element/modul turi:	Majburiy fan
Element/modul kodi:	MTChTO'M 204
Yil:	2025-2026 yillar
Semestr:	5
Ta'lim:	Kunduzi
Dars turi, semestrda soatlar:	120
Dars soatlar umumiy soni:	60
Ma'ruza	30
Amaliy	30
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kreditlar soni:	4
Baholash:	og'izaki
Til:	O'zbek

1. Fan maqsadi (FM)

FM1	Talabalarining maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va amaliyotini chuqur bilish asosida bolalarga chet tilini o'rgatish bo'yicha ishlashga tayyorligini shakllantirishdir.
------------	---

2. Talabalar bilimiga qo'yiladigan asosiy talablar

2	Kursni o'zlashtirishda talaba fanning yetakchi tushunchalarini bilishi, ular o'rtasida aloqalarni o'rnatish, ularning umumiy va xususiyatini tushuna olishi; pedagogik tadqiqotning mantiqiy va usullarini yo'naltirish; maktabgacha yoshdagi bolani ta'lim va tarbiya sub'ekti sifatida ko'rib chiqish; maktabgacha ta'lim muassasasida ta'lim va tarbiyani tashkil etishning qonuniyatlari va tamoyillarini, tuzilishi va mantiqini ajratib ko'rsatish; bu jarayonlarning mohiyatini tushunish va ochib berish; maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o'yin faoliyatini tashkil etishning o'rni, maqsadi, pedagogik shartlari, mazmuni, usullarini bilish; rivojlanayotgan muhitni qurishning o'ziga xos xususiyatlari va tamoyillarini ajratib ko'rsatish; bolalarni maktabga tayyorlash jarayoni va uning natijalarini, maktabgacha ta'lim muassasalari, oilalar, maktablar ishida uzluksizlikni ta'minlash asoslarini va hokazolarni tushunish.
---	---

3. Ta'lim natijalari (TN)

TN1	Chet tillarini o'rgatish metodikasining ilmiy asoslarini (uslubiy, psixofiziologik, psixolingvistik, lingvodidaktik) bilish.
TN2	tomonidan chet tilini o'rganishning naqshlari va xususiyatlarini bilish
TN3	Qiyinchiliklarga qanday munosabatda bo'lishni biling assimilyatsiya xorijiy til maktabgacha yoshdagi bolalar
TN4	Kommunikativlikni bilish maktabgacha yoshdagi bolaning chet tilidagi minimal so'z boyligi
TN5	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tilini o'rgatishda zamonaviy usullardan foydalana olish.
TN6	O'quv-metodik adabiyotlarni o'rganish, maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tilini o'rgatishda elektron darslik va internet saytlaridan foydalana olish.
TN7	Bolalar bilan muloqot qilish jarayonida birgalikda ijod qilish muhitini yarata olish.
TN8	Maktabgacha ta'lim muassasalarida xorijiy tillarni o'rgatishda nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llay olish.
TN9	Bolalar, o'qituvchilar, oilalar bilan ko'p qirrali va ijodiy ishlash ko'nikmalariga ega bo'lish.
TN10	Har bir yosh guruhida dars o'tkazish uchun kerakli materiallarni tanlay olish.
TN11	Bolalar tomonidan o'quv materialini o'zlashtirish darajasini tahlil qilish va baholash
TN12	Maktabgacha ta'lim muassasasida chet tili o'qituvchisi uchun ishchi hujjatlarni ishlab chiqish asoslarini bilish
TN13	Maktabgacha ta'lim muassasasida chet tilini o'rganish bo'yicha ishlarni rejalashtira olish.

4. Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M) 5 -semestr

M1	<i>Ikkinchi chet tilini o'qitish didaktikasi va metodikasining asosiy qoidalari va tamoyillari</i>
M2	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida chet tilini o'qitishning nazariy asoslari.
M3	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarini o'qitishning lingvopsixologik xususiyatlari
M4	<i>Ikkinchi chet tilining fonetik ko'nikmalarini shakllantirish.</i>
M5	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida chet tillari darslarining o'ziga xos xususiyatlari.
M6	Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ingliz tilidagi kitoblarni o'qish va hikoya qilish orqali tilga bo'lgan qiziqishni uyg'otish.
M7	O'yinlar yordamida maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarni o'rgatish.
M8	Maktabgacha yoshdagi bolalarning ingliz tilini o'rganishda sahnalashtirish usulidan foydalanish.
M9	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarni o'qitishning zamonaviy usullari.
M10	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida multimedia texnologiyalaridan foydalanish
M11	Chet tili mashg'ulotlarida autentik videomateriallar bilan ishlash metodikasi.
M12	Integrativ yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarni o'rgatish

M13	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarni refleksiv o'rgatishning ahamiyati.
M14	Maktabgacha yoshdagi bolalarning chet tilini o'zlashtirish darajasini aniqlash metodikasi
M15	Turli mamlakatlarda chet tillarni o'rganishda uslubiy yondashuvlar

5.Mashg'ulotlar turi: Amaliy mashqlar (A)5- semestr

A1	<i>Ikkinchi chet tilini o'qitish didaktikasi va metodikasining asosiy qoidalari va tamoyillari</i>
A2	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tillarni o'qitishning lingvopsixologik - xususiyatlari.
A3	O'yinlar yordamida maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatish.
A4	<i>Leksik va gramatik birliklarni kiritish, mustahkamlash va nazorat qilish usullari.</i>
A5	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishda nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash.
A6	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini refleksiv o'rgatishning ahamiyati.
A7	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishning zamonaviy usullari.
A8	Maktabgacha ta'lim tashkilotlari til o'qituvchilari lavozimining malaka tavsiflari va ish xujjatlari.
A9	Chet tillarni o'qitish metodikasi fanining ilmiy-tadqiqot (tekshiruv) metodlari
A10	Ingliz tilidagi qo'shiq va uning matniga mos va ritmik harakatlarni o'rgatish orqali maktabgacha yoshdagi bolalarning so'z boyligini kengaytirish.
A11	Bolalarga chet tilini o'rgatishdagi qiyinchiliklar.
A12	Maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tilini o'rgatish vositalari.
A13	Ingliz tili darslarida o'qituvchi tomonidan ishlatiladigan so'z va iboralarning kommunikativ minimumi.
A14	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ingliz tilini o'rgatishning metodik ta'minotini takomillashtirish.
A15	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida integrativ yondashuv asosida ingliz tilini o'rgatish.

6.Mustaqil ta'lim(MT)

1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish	20-soat
2	Vaziyatli masalalar (keys)tuzish	10-soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	5-soat
4	Berilgan mavzularga oid esse yozish	5-soat
5	Anjumanga tezis tayyorlashi	10-soat
6	Berilgan mavzu bo'yicha mustaqil ishini bajarish	10-soat

7. Darsliklar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati.

Asosiy darsliklar va qo'llanmalar

1.	Babaeva D.R. Nutq o'stirish nazariyasi va texnologiyasi. Darslik. T.: NIFMSH 2022y.
2	Qodirova F.R. Toshpo'latova Sh.Q, Kayumova N.M., Agzamova M.N. Maktabgacha pedagogika. Darslik. -T.: Tafakkur, 2019.
3	Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni, 2013 y.
4	Qodirova F.P. Bolalarni chet tiliга ўргатиш nazariyasi va metodikasi. - T.: Sano-standart, 2009 й.
5	Qodirova F.P. Bolalar nutqini rivojlantirish nazariyasi va metodikasi. Ўқув қўлланма. -T.: Istiklol, 2006 й.
6	Qodirova F.P., Qodirova P.M. Maktabgacha ёшдаги болаларга иккинчи тилни ўргатиш методikasi. - T.: Sano-Standard, 2004.
7	Сайдалиев С.С. Чет тилларини ўқитиш методикасидан очерклар. Наманган: НамДУ, 2004 й.
8	Хошимов Ў.Х., Ёқубов И.Я. Инглиз тилини ўқитиш методikasi. T.: Шарк. 2003 й. .
9	Жалолов Ж.Ж. Чет тил ўқитиш методikasi. - T.: Ўқитувчи, 1996 й.
10	O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tashkilotlari uchun "Ilk qadam davlat o'quv dasturi /takomillashtirilgan ikkinchi nashri/ O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi. -Toshkent, 2022 y.

8.Qo'shimcha adabiyotlar:

11.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi farmoni. № PF-60-son 2022 y.. 28 yanvar. 4 punkt. 38-40 paragraflar.
12	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Maktabgacha ta'lim tizimini 2030 ilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori. PQ 4312, 2019 yil 8 may.
13	Mirziyoev Sh.M. "2017-2021 yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. -T., 2016 y. 29 dekabr.
14	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet tillarni o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. PQ -1875. gazetasi. 11.12.2012. 240 (5660) - son. Xalq so'zi
15	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 11 avgustdagi Ta'lim muassasalarida chet tillarni o'qitish sifatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 610-son qarori.
16	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 19 maydagi "Xorijiy kullarni o'rganishni ommalashtirishni samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 312-con qarori.

17	Jalolov J.J. (guruh rahbari) va b.lar Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun ingliz tili o'quv dasturi Xalo ta'limi. No4 2013. B. 45-75.
18	Махкамова Г. Т. Формирование навыков и умений устной иноязычной речи у дошкольников (5-6 лет). Автореф. дис. на соиск. учен.степ. к.п.н. Спец. 13.00.02; Узб. гос. ун-т мировых языков. — Ташкент, 2004. — 24 с.
19	Kids' English. O'quv nashri. Klass 1.- Toshkent: O'zbekiston, 2013. — 192 b.
20	H.Emery, S.Rich. Teaching Yenglish to young learners. USA: "Gasch Printing, LLC, Odenton, Maryland USA", 2015, 42 p.
21	G.Motteram. Innovations in learning technologies for Yenglish language teaching. - GB: "British council band and design", 2013, 200 p.
22	Nikitenko Z.N. Yevropeyskiy yazikovoy portfel dlya uchawixsya 2-4 klassov. - M.: MGLU, 2006.
23	Hello Kindergarten! What to yexpect when your child starts Kindergarten. Department of Education Western Australia 2017. yeducation.wa.edu.au.ация Windows
24	Babayeva D.R., Djamilova N.N., Xalilova D.A. Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyalari. O'quv qo'llanma. T., 2022 yil.

ELEKTRON MANBALAR:

- <http://englis'hagenda.britis'hcouncil.org/>
- <http://www.englis'h-4kids.com/grade1.html>
- <http://www.languageangels.com/schools/>
- <http://teaching-yesl.org/benefits.html>
- <http://www.languagetutoring.co.uk/becoming-foreign-language-teacherchool.html>

Talabalarning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quydagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim saviyasi quyidagilarga javob berishi zarur:

- Fanning mohiyati va mazmunini to'liq ajrata olsa;
- Fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqlikti saqlab, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- Fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- Fan doirasida mustaqil fikrlash qobiliyatini ko'rsata olsa;
- berilgan savollarga aniq va qisqacha javob bera olsa;
- konspektke puxta tayyorlangan bo'lsa;
- Mustaqil topshiriqlarni toliq va aniq bajargan bo'lsa;

Fanga tegishli qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlarni toliq o'zlashtirgan bo'lsa;

Fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim saviyasi quyidagilarga javob berishi zarur:

tarixiy jarayonlarni izoh bera bilsa;

Fanning mohiyati va mazmunini to'liq ajrata olsa,

Fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqlikni saqlab, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;

Fanning mazmunini Amaliy ahamiyatini tusingen bo'lsa;

Fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;

Fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;

Fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa; >

Fan bo'yicha Mustaqil topshiriqlarni toliq bajargan bo'lsa;

Fanga tegishli qonunlar va boshqa normativ hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabning bilim saviyasi quyidagilarga javob berishi zarur:

Fan haqida umumiy tushinchaga ega bo'lsa;

Fandagi mavzularni tor doirada yo'ritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;

Bayon qilish ravon bo'lmasa;

Fan bo'yicha savollarga to'liq emas va chalkash javoblar olinsa;

Fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi xollarda talabning bilim saviyasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

Fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorlik ko'rmagan bo'lsa;

Fan bo'yicha mashg'ulotlarga tegishli hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;

Fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chib kirishlik olganligi sezilip tursa;

Fan bo'yicha matnda xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;

Fanga tegishli berilgan savollarga javob olinmasa;


Fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Muallif:	J.Ergalieva, "Maktabgacha ta'lim" kafedrası asisstant-o'qituvchisi
E-mail:	ergalievajanar@gmail.com
Tashkilot:	Ajiniyoz nomidagi NDPI "Maktabgacha ta'lim" kafedrası
Taqrizchilar:	Ajiniyoz nomidagi NDPI, «Maktabgacha ta'lim» kafedrası dotsenti R.Alewova, Ajiniyoz nomidagi NDPI, «Pedagogika» kafedrası mudiri, professor A.Nauruzbaeva

Mazkur sillabus institut o'quv-metodik Kengashining 2025-yil «28»
06 11-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus "Maktabgacha ta'lim" kafedrasining 2025-yil «25»
06 11-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i:  A. Abdiev

Fakultet dekani:  M. Allamberganova

Kafedra mudiri:  G. Jumasheva

Tuzuvchi:  J. Ergalieva